

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistolam B. Pauli I. Corinth. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Math. 5.
Psalm. 4.

II.

Sapien. 1.

Eccl. 1.

Leuit. 15.

Math. 16.

III.

uis tu aliter putes, quamvis non sentias, quamvis habeas, credasque te defelatum & derelictum. Loquor autem haec filiis bonae voluntatis, qui pauperes sunt spiritu, qui terrena non sapiunt, sed amant, esuriuntque & sitiunt iustitiam ac virtutes. Non vobis hoc dico filij hominum, qui graui estis corde, qui diligitis vanitatem & queritis riendacium, hoc est, huius seculi figmentum, quod ostendit mentitur quae se aliquid esse, cum nihil sit. Hoc quamdiu queritis, quamdiu diligitis, Deum amare, aut purè querere non potestis. Erratis miseris, magnipendentes quae nulla sunt, cum quibus peribitis & nihil efficiemini, quod autem vestras posset satuare animas, negligitis. Secundum quod pro impetrando aduentu Dei in mentem tuam est necessarium, est munditia cordis. Neque enim cor iniquitatum aut impiatum introbit sapientia, nec habitabit in corpore subditio peccatis. Sic igitur in te timor Domini, qui super te vigilans, tecum custodiat, arceatque, ne Deum offendas, ne quoque intrate quippiam quod illi sit inimicum, foveas. Quare enim in veteri testamento toties, si quispiam immundum quid tetigerit, sua lauare vestimenta iubetur, immundumque se profiteri usque ad vesperum, nisi ut intelligeremus quanta diligentia, qua vigilantia nobis custodiendum sit cor nostrum, ex quo ergo dicitur quod coinquit hominem? Tertium est voluntatis nostra conformitas cum diuina. Haec conformitas non tam iuinit ad se Deum, quam seruat etiam. Dignatur enim liberenter hominem sua visitatione Deus, dignatur sua inhabitacione, ubi nullam senserit sibi fieri repugnantiam, ubi subiecta sibi inuenit omnia, qui est in secula benedictus, Amen.

DOMINICA IIII. ADVENTVS DOMINICI,
Epistola B. Pauli Apostoli, I. ad Corinthios IV.

SIC nos existimet homo ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei. Hic iam queritur inter dispensatores, ut fidelis quis insenator. Nihil autem proximum est, ut a vobis iudicetur, aut ab humano die. Sed neque me ipsum iudico. Nihil enim mihi conscient sum, sed non in hoc iustificatus sum. Quis autem iudicat me, Dominus est. Itaque nolite ante tempus iudicare, quoniam veniat Dominus, qui & illuminabit abscondit a tenebris, & manifestabit consilia cordium, & tunc laetetur unicuique a Deo.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Hanc Paulus scripsit epistolam Corinthiis, quos pseudoapostoli ad parum bene sentiendum de Apostolo induxerant, causantes non verum esse ipsum Apostolum, infacundum, contemptibilem, atque ideo contemnendum. Ad quod sobrie, humiliterby Apostolus respondens, Sic, irquit, nos, id est, me & Apollinam existimet homo, ut ministros Christi. Nolo enim plus minusve de nobis quis sentiat, quam diuinitus est nobis concessum. Sumus enim non viliores quam ministri Christi & dispensatores mysteriorum, hoc est, ecclesiasticorum sacramentorum Dei. Nolumus quis nos

nos affimet, quasi haberi affimarive optemus Domini. Sed dubitant qui-
dam de nostra fidelitate, idcirco queritur inter vos, quis inter dispensato-
res fidelis inueniatur, cui sit meritum credendum, quicquidem & fideliter om-
nia dispense, quandoquidem non omnes quae Iesu Christi, sed magis quae
sua sunt querunt.

Subindicat autem hic vel propterea Corinthios reprehensibiles, quod ipsi
hic inquirere presumant, id quod post hanc vitam Dominus est facturus, &
suis prelatos, a quibus ipsi debent iudicari, contendant iudicare. Vos, in-
quit, iudicatis dispesatores, alios fideles, alios infideles. Mihi autem pro mi-
nimo est, cuiusmodi judicer, puta infacundus, contemptibilis, aut nos syn-
cerus, & hoc siue a vobis, siue ab humano die. Humanum diein hoc tempus ^{Humanus}
vocat Apostolus, quo homines ut homines se inuicem iudicant, ignorantia
& affectionibus depravati. Sed neque meipsum iudico. Quanto igitur minus
vos iudicare potestis me quam ego, qui meipsum penitus noui? Quamuis e-
xim nullius peccati grauioris aut lethalis mihi conscius sim, non tamen
propterea iustificatus sum, nec iustum me confiteri audeo. *Delicia enim quis Psalm. 12.*
intelligit? Qui autem iudicat me, Dominus est. Hic absque hesitatione nouit
omnia. Nam etsi post conuersationem meam in apostolatu male infideliter ve-
egisse me non recolam, non tamen propterea gloriari presumo: quoniam sub
illo iudice virtutes etiam humanæ trepidabunt. Hæc autem oratione exagge-
rat Paulus se humilians, quo illos ad mentem saniorem, qui ad vindicandum
erant proni, reduceret. Ideo sequitur: Itaque nolite ante tempus iudi-
care, præcipue in dubijs & incertis, nec in alios sententiam pronunciare, qui
sincero, qui fistove ambulat animo, aut qui prædestinati, quive sint repro-
bandi. Hæc enim soli Deo sunt manifesta. Patebunt autem vobis quoque in
tempore aduentus Christi, quo nos iudicabit omnes. Interim de huiusmo-
di nolite vos iudicare, vsqueque veniat Dominus, qui illuminabit abscondita
tenebrarum, occulta peccata faciens manifesta, & manifestabit consilia
cordium, id est, cogitationes firmas, animorumque & intima cordium secreta
nudans. Tunc enim & simplicitas & hypocrisia apparebit, & videbuntur
plerique viiles fuisse & digni, qui hic habiti sunt despici, quomodo multi
quoque qui hic aliquid videbantur esse, ibi inuenientur inglorij. Et tunc
Deo arcana cordium reuelante vnicuique laude digno erit laus a Deo. Inte-
rim obseruandum & illud Euangelicum: *Nolite iudicare, & non iudicabimini.* ^{Matthew 7.}
Et illud Ecclesiastici: Ne laudes hominem in vita sua. De omnibus quidem ^{Eccle. 11.}

40
IOAN. LANS. CARTHVS. PARAPHR.
EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM DO-
minica IIII. Aduentus, Ioannis I.

Erat multorum opinio eo tempore, quo Iudei ad Ioannem miserunt legatos, Christum aut esse natura, aut proxime nasciturum. Multe namque prophetiz de Christo aliquando futuræ, tunc consummari videbantur: atque hoc tempus Christi esse nativitatis tempus ostenderet. Quocirca, quia scriptum erat: *Non miserebit seipsum de Iudea, & dux de famo-
re eius, donec veniat qui mittendus est, & ipse erit expectatio gentium*, cum semper haec tenus iudices, duces, reges, ac principes habuerint Iudei ex sua geste proprios, semper eos quoque habituros illis promissum est, usque ad tempus quo is qui mittendus erat (nimurum Christus) nascetur. Principatu vero Iudeorum nunc in alienam gentem translato, atque alienigenæ tradito, Iudeorum stirpi scepterum ablatum esse, & ducem de seculo Iudea defecisse, palam significabatur, adesset tempus quo nasciturus prænunciatus erat Christus. Hoc itaque Iudei considerantes, non paruam habuere suspicionem de Ioanne ipsum fore Christum. Miserunt igitur ad illum nuncios, qui cum quis esset interrogarent. Et hoc recitat Euangelium hodiernum dicens:

Miserunt Iudei ab Hierosolymis sacerdotes & Leuitas ad Ioannem, ut interrogarent eum: Tu quis es?

Iudei Christum obseruabant & Ioannem, ne forte alter eorum esset Christus. Miserunt igitur ad Ioannem ipsum interrogantes. Quare, inquis, non miserunt ad Christum quoque interrogantes? Respondendum, maiorem eos opinionem habuisse de Ioanne, quam de Christo. Primum quidem, quod Ioannes de parentibus esset natus clarioribus, puta de Zacharia summo sacerdote, cuius fama non erat incelebris, adeo ut Ioannis nativitas præconiumq; mox nati diuulgabatur super omnia montana Iudea. Tanquam enim de viro praestante nati infantis celebrabatur ortus Christi verò obscurum putabant Iudei esse ortum, vocantes eum fabri, seu Joseph & Mariæ filium. Galilæam denique patriam eius contemptui habebant, ut bonus ille Nathanael diceret: *A Galilæa potest aliquid boni esse?* Deinde, Ioannes austeriorē agere videbatur vitam, quam Dominus Iesus, quare Ioannem propterea estimabant sanctiorem. Induebatur namque Ioannes ueste de pilis camelorum, & zoa a pellice ad lumbos, que conformis ad Heliæ uestitum accedebat. Abstinebat à ficera & vino. Antrum cubile erat. Cibus locuta & mel sylvestre. Christus verò nullo præ ceteris abstinebat cibo, nec alio quā communī uestebatur uestimento. Edebat, bibebat, conuiua intrabat peccatorum & publicanorum, quorum saluti aduenerat. Quamobrem Iudei aduersus eum murmurabant, vocantes eum hominem voracem, potatorum vini, amicum publicanorum & peccatorum. Tribuebant igitur Ioanni sanctitaris opinionem maiorem, quam Christo. Vide etiam quod soleniores nuncios miserunt ad Ioannem, quam ad Christum Iudei. Ad Christum namque miserunt discipulos suos cum Herodianis. Porro hic sacerdotes misserunt & Leuitas ab Hierusalem, que simul hos nuncios doctos intelligi-